

**สรุปข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน
และเครือข่ายประชาสังคมของกระทรวงแรงงาน**

กระบวนการตรวจราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ กระทรวงแรงงานได้เชิญแกนนำอาสาสมัครแรงงานระดับอำเภอและระดับตำบล/อาสาสมัครแรงงาน (อสร.) ซึ่งเป็นเครือข่ายภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจราชการด้วย โดยการตรวจราชการลักษณะบูรณาการร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานและผู้ตรวจราชการกรม ทั้งในระดับการประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงานในระดับจังหวัด และ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการต่าง ๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคประชาสังคม

สรุปผลข้อสังเกต/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน หรือเครือข่ายประชาสังคมของกระทรวงแรงงาน (แกนนำอาสาสมัครแรงงาน/อาสาสมัครแรงงาน) จากการร่วมตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน

(๑) โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ เป็นโครงการที่ดีทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มาก กล่าวคือ ช่วยให้ประชาชนได้มีงานทำ มีรายได้ บรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ บรรเทาปัญหาการว่างงานในพื้นที่ และชะลอการเคลื่อนย้ายแรงงานไปยังเมืองหลวง อีกทั้งยังเป็นการสร้างความรัก ความผูกพัน ความสามัคคีของคนในชุมชน จึงเห็นควรให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยให้ อสร. มีส่วนร่วมในการรวบรวมความต้องการของประชาชนในพื้นที่และเสนอโครงการฯ และระยะเวลาการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกัน ส่งถึงหน่วยงานโดยตรง รวมถึงมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่/ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ การเสนอโครงการ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปได้เข้ากิจกรรมบ้าง และควรเพิ่มค่าตอบแทนเป็นวันละ ๓๐๐ บาท พร้อมทั้งเพิ่มงบประมาณในส่วนของค่าวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการดังกล่าวด้วย ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรงทั้งการจ้างงานและได้ใช้ประโยชน์จากสิ่งสาธารณะที่ได้ดำเนินการตามโครงการฯ และหน่วยงานภาครัฐควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะข้อมูลเรื่องผู้ประสบภัย เพื่อที่การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจะได้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนกัน และเป็นไปอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

(๒) กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบกิจการดำเนินการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นโครงการที่ดีมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบกิจการ ได้ฝึกทักษะฝีมือและศักยภาพให้กับลูกจ้าง ทำให้ไม่สามารถเพิ่มผลิตภาพให้กับสถานประกอบกิจการได้มากยิ่งขึ้น และเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเห็นควรสนับสนุนให้การดำเนินการอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

(๓) กิจกรรมการจัดสวัสดิการแรงงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามโครงการโรงงานสีขาว เป็นกิจกรรมที่ส่งผลดีต่อสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรวม ส่งเสริมให้นายจ้างและลูกจ้างเห็นถึงความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ช่วยลดปัญหาอาชญากรรมอันเป็นปัญหาด้านต้น ๆ ของสังคม จึงเห็นควรสนับสนุนให้การดำเนินการอย่างต่อเนื่องและ

คงสถานะการเป็นสถานประกอบกิจการสีขาว และยกระดับเป็นนิคมอุตสาหกรรมสีขาวต่อไป และหน่วยงานภาครัฐควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน

(๔) การขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ ตามมาตรา ๔๐ (ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐) อาสาสมัครแรงงานมีข้อเสนอสรุปได้ดังนี้

- ช่องทางการชำระเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ขอให้สำนักงานประกันสังคมพิจารณาว่า นอกจากการชำระเงินสมทบที่ร้านเซเว่น อีเลฟเว่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่สำนักงานประกันสังคมจะทำความตกลงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ช่วยเก็บเงินสมทบให้ด้วย หรือให้มีตัวแทนจัดเก็บเงินสมทบในลักษณะเดียวกันกับบริษัทประกันชีวิต หรือหากทำความตกลงไม่ได้ สำนักงานประกันสังคมควรให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดจัดหน่วยบริการลงพื้นที่/ชุมชนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเก็บเงินสมทบจากผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และเป็นการอำนวยความสะดวก โดยผู้ประกันตนจะได้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม

- ขอให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และสิทธิประโยชน์ที่ผู้สมัครจะได้รับ เพื่อให้อาสาสมัครแรงงานมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจน เพื่อให้สามารถถ่ายทอดต่อประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง

- ขอให้พิจารณาปรับปรุงรูปแบบแผ่นพับประชาสัมพันธ์ให้อ่านแล้วเข้าใจได้ง่ายว่า สิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับคืออะไร และควรทำสื่อประชาสัมพันธ์ แบบซีดี เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ที่หอกระจายข่าว สถานีวิทยุชุมชน และที่วัดได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สมัครเป็นผู้ประกันตนเพิ่มมากขึ้น

- ควรปรับปรุงสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ จากที่กำหนดว่า ต้องนอนโรงพยาบาลอย่างน้อย ๒ คืนขึ้นไปจึงจะได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ให้เหลือเพียง ๑ คืน หรือค่าชดเชยรายได้จากการเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลจากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๔๐๐ บาท การเสียชีวิต จาก ๒๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น

- ขอให้มีการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ โดยให้สามารถระบุรายชื่อผู้ได้รับผลประโยชน์กรณีผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เสียชีวิต เพื่อจะได้ไม่ลำบากในการจ่ายผลประโยชน์

- ขอให้พิจารณาเรื่องค่าตอบแทนการหาผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์ และติดตามเรื่องการนำส่งเงินสมทบฯ

- ควรมีการมอบอำนาจในเรื่องการรับสิทธิประโยชน์แทนผู้ประกันตน เช่น การรับเงินทดแทนการขาดรายได้ กรณีเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล ซึ่งเป็นเงินจำนวนไม่มากนักและผู้ประกันตนไม่สะดวกในการเดินทางมารับเงินดังกล่าว เนื่องจากระยะทางไกลและเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาก

(๕) แรงงานต่างด้าว มีความเห็นว่า กระทรวงแรงงานควรเข้าตรวจสอบสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวอย่างต่อเนื่องว่า มีการดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ และหน่วยงานภาครัฐควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งกำกับ ดูแลแรงงานต่างด้าวเหล่านั้นให้ดี เพื่อไม่ให้เข้าไปสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนในพื้นที่

(๖) การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานหรือการฝึกอาชีพ เป็นเรื่องที่ดี แต่ควรมีการฝึกในหลายอาชีพ/ด้าน เช่น การฝึกทักษะด้านภาษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นภาษาที่สองในการติดต่อสื่อสาร การทำงาน และการบริการ เพิ่มการฝึกอาชีพอิสระหรือการรับงานไปทำที่บ้านแก่ผู้สูงอายุให้มากขึ้น และควรมีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน หรือแหล่งจำหน่ายสินค้า ในกรณีฝึกอาชีพอิสระ โดยอาจจัดตั้งเป็นกองทุนกลุ่มอาชีพ เพื่อเป็นกองทุนให้กับสมาชิกที่เข้ามารับการฝึกอาชีพ เพื่อสามารถนำไปต่อยอดเป็นทุนได้ต่อไป และนำสิ่งเหล่านั้นมาแนะนำให้แก่ประชาชนในพื้นที่/ชุมชนให้เข้าใจและฝึกตาม เพราะหากได้พัฒนาทักษะหรือฝึกอาชีพแล้ว แต่ไม่มีตลาดรองรับหรือจำหน่ายผลผลิตไม่ได้ จะเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและไร้ประโยชน์

(๗) การประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานควรพัฒนาและปรับปรุง Website ให้ทันสมัยมากขึ้น ไม่ต้อเน้นเชิงวิชาการ ข้อมูลที่น่าเสนอใน Website ควรเป็นข้อมูลที่สั้น ๆ เข้าใจง่าย เมื่ออ่านแล้วเข้าใจได้เลย และควรมีสถานีโทรทัศน์แรงงาน ๑ ช่อง หรือสถานีวิทยุแรงงาน ๑ ช่อง เพื่อถ่ายทอดทั่วประเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของกระทรวงแรงงานได้มากยิ่งขึ้นและทั่วถึง

(๘) ด้านความต้องการของแกนนำ อสร. และ อสร. มีข้อเสนอสรุปดังนี้

(๑) ต้องการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม และให้ข้อเสนอแนะกับผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ดังนั้น กระทรวงแรงงานควรให้แกนนำ อสร. /อสร. มีส่วนร่วมทุกครั้งในการตรวจราชการ และให้ อสร. มีบทบาทในการทำงานร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน โดยอาจกำหนดเป็นผลผลิตหรือโครงการที่เป็นงานประจำของทุกหน่วยงาน

(๒) ต้องการเข้าร่วมประชุมประจำเดือนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ทางอำเภอจัดขึ้น เพื่อรับทราบข่าวสารที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ จึงขอความอนุเคราะห์กระทรวงแรงงานช่วยประสานเรื่องดังกล่าวให้ด้วย

(๓) ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์บทบาท หน้าที่ของ อสร. เพื่อให้เป็นที่รู้จัก โดยเฉพาะหน่วยงานในระดับพื้นที่ เช่น อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชน ยังไม่ทราบว่า มี อสร. ซึ่งเป็นเครือข่ายของกระทรวงแรงงาน ปฏิบัติงานด้านแรงงานอยู่ในพื้นที่ ดังนั้น ควรจัดทำป้ายชื่อ อสร. และสัญลักษณ์แสดงว่า เป็น อสร. ติดหน้าบ้าน อสร. เพื่อเป็นการแนะนำตัว อสร. และบทบาทหน้าที่ของ อสร. ด้วย

(๔) ควรจัดตั้งกองทุนให้ อสร. เพื่อจัดสวัสดิการให้แก่ อสร. ในกรณีต่าง ๆ เช่น บาดเจ็บ เสียชีวิต ทุนการศึกษา และการอาชีพ โดยให้ อสร. ทุกคนสมัครเป็นสมาชิกของกองทุน รวมทั้งขยายไปถึงคู่สมรส บุตร บิดา มารดา ของ อสร. ทั้งนี้ หากมีกองทุนให้ อสร. จะทำให้ อสร. รวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่น เกิดความอบอุ่นและผูกพันกัน

(๕) ขอให้จัดตั้งชมรม อสร. ขึ้น เพื่อให้ อสร. ทุกคนทั้งในและนอกพื้นที่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานและข่าวสารเกี่ยวกับภารกิจของกระทรวงแรงงานได้มากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการกิจของกระทรวงแรงงานต่อไป

(๖) ต้องการให้กระทรวงแรงงานจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารในระดับอำเภอ และมอบหมายให้ อสร. ไปประจำที่ศูนย์ฯ สัปดาห์ละ ๑-๒ วัน เพื่อให้การประชาสัมพันธ์งานของกระทรวงแรงงานในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในเบื้องต้นอาจประสานงานไปยังอำเภอเพื่อขอใช้สถานที่ก่อนก็ได้

(๗) กระทรวงแรงงานควรมีแผนพัฒนาและฝึกอบรม อสร. โดยเฉพาะการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนแก่ อสร. และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อสร้างความแข็งแกร่ง และความยั่งยืนให้แก่ อสร. ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่ทำให้ อสร. ได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง ทำให้ อสร. รู้สึกว่า ตนเองมีคุณค่ามากขึ้น และมองเห็นว่า กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญกับ อสร.

(๘) กระทรวงแรงงานควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานให้แก่ อสร. โดยเฉพาะการอบรม/ทัศนศึกษา เพื่อดูงานนอกสถานที่ หรือจัดประชุม อสร. ในลักษณะสัญจร เพื่อให้ อสร. ทั้งในและนอกพื้นที่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

(๙) ควรเพิ่มจำนวน อสร. ให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน เพื่อความสะดวกในการประสานการทำงานในระดับอำเภอ/ตำบล และจะทำให้การบริการประชาชนได้ครอบคลุมมากขึ้น

(๑๐) กระทรวงแรงงานไม่ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครให้สูง เพราะ อสร. ทำงานด้วยจิตอาสา และ อสร. ส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านในพื้นที่ การศึกษามีไม่มาก

(๑๑) ควรพิจารณาจัดสรรเงินค่าตอบแทนแก่ อสร. ให้ครบทุกคน และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ด้านต่าง ๆ ให้แก่ อสร. ด้วย เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าพาหนะ จัดเสื้อทีมที่มีสีหรือสัญลักษณ์ที่เหมือนกันทั่วประเทศ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจให้กับ อสร. ที่มีจิตอาสาทำงานให้กับกระทรวงแรงงาน และทำให้ อสร. รู้สึกว่า ตนเองมีคุณค่าและมีความสำคัญ

(๑๒) ขอให้กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม “การคัดเลือกและมอบเกียรติบัตรแก่ อสร. ดีเด่น” อย่างต่อเนื่อง โดยให้ไปรับรางวัลที่กระทรวงฯ เป็นประจำทุกปี